

[Poul Dam.]

at man undskylder mig den beskedne bemærkning, at jeg også af og til har truffet nogle ældre, som ikke var modne nok til at have valgret, men som man dog ikke drømte om at fratage valgretten, fordi de ikke havde den fornødne modenhed eller det fornødne kendskab til og viden om samfundets anliggender. Det er demokratiets princip, at alle har medbestemmelsesret, ligegyldigt om de har sat sig nok ind i tingene eller ikke; det er demokratiets risiko og den risiko, vi må løbe. Men når man ser på den placering, ungdommen får i vore dage, med en stadig forbedret uddannelse, med stadige krav til ungdommen fra samfundets side, med stadige appeller til ungdommen om at være med i et ansvarligt arbejde i samfundet, må man sige, at alt dette bliver meningsløst, hvis man ikke vil indrømme ungdommen medbestemmelsesret. Det er måske kernen i hele det europæiske ungdomsoprør, at der er et misforhold mellem appellerne til ungdommen og den ret til medindflydelse, som den ældre generation er villig til at give ungdommen. Den almindelige valgets indførelse er simpelt hen det, som ligger i ønsket om 18 års valgret, og hvis folketingets medlemmer blot tør, får vi det også nu.

Sigsgaard: Der er sket en glædelig udvikling i tingets holdning til valgretsalderen siden foråret. VS fremsatte dengang for første gang vort forslag om 18 års valgret, og det fik kun tilslutning fra SF. Hr. Tastesen fra socialdemokratiet var principielt velvillig, men argumenterede stærkt for, at valgretsalderen foreløbig kun skulle ned sættes til 20 år. Jeg hilser i modsætning til visse andre den ændrede holdning i socialdemokratiet med glæde, og jeg synes i den forbindelse, det er helt naturligt, at et parti og en folketingsgruppe kan ændre indstilling, når det viser sig, at det pågældende partis medlemmer har en anden holdning.

Hr. Knud Bro fra de konservative var dengang betænkelig ved de unges manglende autoritetstro og ville helst have forslaget syltet i en kommission. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal fortolke det forhold, at de konservative har skiftet ordfører i denne sag, så det nu er blevet hr. H. C. Toft i stedet for hr. Knud Bro; måske er hr. Knud Bro ligesom socialdemokraterne blevet omvendt

og går ind for de 18 år — det kan man jo håbe.

Vort forslag blev dengang henvist til et udvalg, og indenrigsministeren skriver nu så pænt i bemærkningerne til sit lovforslag, at udvalget ikke nåede at afslutte sit arbejde inden folketingsårets udgang. Nej, for udvalget med, så vidt jeg husker, hr. Knud Bro som formand ønskede ikke at afslutte arbejdet, man ville ikke gå ind for forslaget, og på den anden side ville man heller ikke afsløre for befolkningen, at man var imod. Dette ser vi gang på gang her i tinget, det er den almindeligste skæbne for forslag fra oppositionen; de går i udvalg, så ser tinget dem aldrig mere, og så får befolkningen aldrig nogen sinde at vide, hvilken stilling tinget har taget til dem. Sådan gik det også dengang med vort forslag. Forslaget var fremsat allerede i februar måned, det var enkelt og letfatteligt — jeg tror, det fyldte en linje eller to — og alligevel vover man nu at påstå, at det ikke kunne færdigbehandles inden sommerferien. Det er en let gennemskuelig påstand.

Men meget er som sagt ændret nu; i forvejen er valgretsalderen i mange lande 18 år, på det sidste har også England besluttet sig til at gå ned på de 18 år. Praktisk taget alle ungdomsorganisationer herhjemme støtter 18 års valgret, og det tillægger jeg i modsætning til en tidligere ordfører en vis vægt. De unge ønsker valgretsalderen nedsat, og der er meget, der taler for nedsettelsen. De 18—21-årige har lige så alvorlige forpligtelser over for samfundet som de ældre, måske endda alvorligere — i hvert fald på et enkelt punkt: de skal aftjene værnepligt, og det er rimeligt, at de er med til at vælge de politikere, der har magt til at sende dem i krig. De skal betale skat, og det er rimeligt, at de er med til at bestemme, hvad deres og andres penge skal bruges til af stat og kommune. Hovedparten af dem er kunder på boligmarkedet, og det er rimeligt, at de er med til at fastlægge den boligpolitik, som de skal være ofre for. Sådan kunne man fortsætte.

De 18—21-årige har i kraft af bedre uddannelse gode forudsætninger for at tage politisk stilling — ofte bedre end mange ældre vælgere, der ikke har kunnet nyde godt af en god uddannelse. De 18—21-årige viser stigende politisk aktivitet i ungdomsorga-